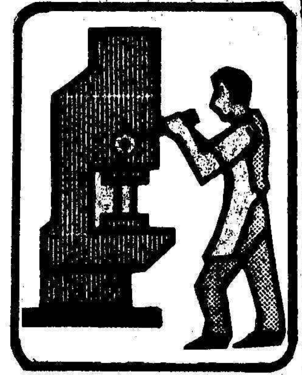
İŞÇİ bülteni

sayı 1
ağustos 73

BAKAN UMDUĞUNU BULDU MU?

BAKAN NEDEN GELDİ ?

"Yurtdışındaki işçilerimizin sorunlarını halletme" maskesi altında, Çalışma Bakanının gerçek geliş sebeblerinden biri çok iyi biliniyordu. Bizlere bol bol "sevgili işçi kardeşimli" nutuklar çekilecek ve dövizlerimizi Türkiye'ye akıtıp, kurulmuş ve kurulmakta olan kimi şirketlere yatırmamız için tavsiyelerde bulunulacaktı. Nitekim öyle de oldu. Tekelci büyük sermayenin desteklediği, işçi düşmanı Talû Hükümetinin bakanı olan Erdem, Hollanda'da ki ilk toplantısında şirket çığırtkanlığı yaptı: "Meriç Tekstil, Türkiye'nin dev kuruluşlarındandır. Bu kuruluşa rahatlıkla üye olabilirsiniz." Köln Toplantısında ise aynı bakan: "İşçilerin şirketlere ortak olmasını daima teşvik ettim ve ediyorum," diyordu. Bakanın buraya geliş nedenlerinden birinin bu ol duğu önceden de biliniyordu. Ve nitekim bakanın davranışları ve sözleri de bu amaca uygun düştü.

Ancak Frankfurt'ta yapılan toplantı ve daha sonraki gelişmeler, bakanın gelişindeki (ve hemen gidişindeki) başka amaçları da ortaya serdi.

Bilindiği gibi, Frankfurt'ta işçi sorunlarını görüşmek amacıyla yapılan toplantıya işçiler değil, dernekçiler ve exportçular katılacaktı. Ve genellikle onlar davet edilmişti. Böylece Almanya'daki işçileri temsil sıfatını

Devamı Sayfa 10'da

örnek direniş

18.7.1973 Çarşamba günü Lippstadt kasabasındaki "Hellawerk" adlı fabrikada, 3.000 e yakın yabancı işçi işbaşı yapmamıştır.

Almanya'da artan pahalılığa karşı, saat ücretlerine 50 Pf. zam isteyen işçilerin bu taleplerine, patronun olumsuz cevap vermesi üzerine, yabancı işçiler iyi bir dayanışma örneği göstererek, beraberce işi bırakmışlardır.

Devamı Son Sayfada

Neden Çıkıyoruz?..

Sevgili okuyucularımız elbet soracaklardır. Acaba bu bülteni kim çıkarıyor, neden çıkarıyor, amaç nedir vb.

Şimdi biz burada ne dersek diyelim, birçok okuyucumuz bize inanmıyacak. Çünkü bizim insanlarımız hemencecik kuru sözlere kanmazlar, birşeyler görmek isterler, öne düşmek için biri ortaya çıkarsa, iyi niyetini ve marifetini görmek isterler. Elbet okuyucularımız bu şüphecilikleriinde yerden göğe haklıdırlar. Almanya'da çalışan Türk işçilerinden, gerek kendi vatandaşlarımız tarafından, gerekse diğer milliyetlerden dolandırıcılar tarafından aldatılmayanımız hemen hemen yok gibidir.

Bizler 8-10 sene önce buralara çalışmağa gelmek zorunda kalan işçileriz. Çoluk cocuk sahibiyiz. Defalarca ülkemize dönmeye niyetlendik, kimimiz döndü ve geriye geldi, kimimiz dönemedik, buna cesaret edemedik. Kimimiz de turist olarak kaçak geldik, işlerimizi yaptırdık.

Bu bülteni çıkarmaktan maksadımız: Kendi geçirdiğimiz tecrübelere dayanarak işçi arkadaşlarımızı her yolda uyarmaktır. "Bizim uyanmamızdan size ne? " diyenler olabilir. Günümüzde işçi sınıfının uyanmasından korkanlar olduğu gibi, adil dünyada ağız tadı ile yaşayabilmek için bütün ümidini işçi sınıfının uyanmasına bağlayanlar da vardır. Ve bunların sayıları da az değildir. Sermayenin boyunduruk taktığı herkes her emekçi bunu istemektedir.

İşçi arkadaşlarımızın sadece uyanmaları fazla bir işe yaramıyor, uyananlarımızın birleşmeleri de gerekiyor. Biz bunu amaç edindik. Bülten aracılığı ile her tarafta işçi arkadaşlarımızla irtibatlar kurmak, ortak problemleri keşfedip aktüel duruma getirmek, bu toplumdaki sorunlarımıza kollektif çaba ile çözüm yolları bulmak, bunları gerçekleştirirken de aramızda kardeşçe bir birliğin kurulmasını sağlamak başlıca hedefimizdir.

Senelerdir buralardayız, şimdiye kadar resmi makamlar olsun, bankacılar olsun, exportcular olsun, veya Tercüman, Hürriyet, Milliyet gibi gazeteler olsun, sadece bizim dövizlerimizle ilgilendiler. Resmi makamlar olsun, diğer adı geçen unsurlar olsun, şimdilerde çok yoğun bir faaliyete geçtiler. Yer yer dernekler kuruluyor, şirketler kuruluyor, Türkiye'ye fabrikalar kuruyorlar, bizim çoluğumuz çocuğumuz ile ilgileniyorlar ve bir sürü işlere giriyorlar ki, bunları gördükçe başımız dönüyor.

Işte bütün bu faaliyetlerin sebeplerini açıklamak istiyoruz biz. Meselâ Tercüman gazetesinin önayak olduğu, Meriç Tekstil'in ip çekicilerinin simdiye kadar hangi marifetler yaptıklarını, hangi dolapları çevirip, devirdikten sonra, bizim dövizlerimizi çarpma düşüncesine geldiklerini falan hep açıklamak istiyoruz.

Bazı arkadaşlar diyebilirler, yahu, bu küçücük bültenle bütün bu işler açıklanabilirmi? Büyük gazeteler bunları neden açıklamaz? Bunun cevabı gayet açık. Bir düşünün, elimize geçen Türk gazetelerinden hangileri bizim çıkarlarımızdanyanadır, hangileri dövizlerimizden yana?... Bu düzenbazlar dün yüzümüze bakmazlardı, bugün çarşaf çarşaf bizim hakkımızda haber basıyorlar. Neden Türkiye'deki işçi arkadaşlarımızın grev haberlerini vermiyorlar? Neden basın sansürüne karşı yazmıyorlar? Neden buradaki antidemokratik Yabancılar Kanunu'na karşı kampanya açmıyorlar?...

Hepsinin bir sebebi var elbet, biz bunları açıklıyacağız. Hepinizi yürekten selâmlarız.

IŞÇI BÜLTENİ

SORUMLU MD: M. ASLAN
YAZ. ADRESİ: 6Frankfurt/Main
Postamt I7
Postlagerkarte A OI34I9
BASIM YERİ: Eigendr. im Selbstv.
FİYATI : 30 Pf.

böyle gelmiş böyle gitmez

Geçen günlerde Recklinghausen'de 300'e yakın Türkiye'li maden işçisinin katıldığı bir toplantı yapıldı. Oldukça tartışmalı geçen toplantı işçilerimizin gayretiyle, Heim kiralarının % 75 oranında arttırılmasına karşı düzenlendi.

Beş senedir Recklinghausen maden kuyularında Türkiye'li işçiler var. Bugüne kadar en tehlikeli yerlere gönderildiler. Maden çavuşlarından en ağır sözleri duydular. Patronun uşağı tercümanlar tarafından soyuldular ve daha niceleri...

Böyle gelmiş olan patron düzeninin böyle gitmemesi gerektiğini anlayan işçilerimiz, önce kendi aralarında imza toplayıp son anda arttırılan kiralara karşı direnme kararı aldılar. İşçilerimizin imzasını aynı firmada çalışan praktikant arkadaşımız sendikaya götürerek kira artışına karşı olduğumuzu belirtti. Türkiye'li madencilerin topyekûn, bir kitle gibi hareketini gören sarı sendika yöneticileri endişeye düştüler. Giderek, yaptığımız toplantı teklifini kabul etmek zorunda kaldılar.

Toplantıya sendika başkanı ve yöneticileriyle, firmanın personel direktörü de katıldı. Üzerinde durulan başlıca üç önemli konu vardı;

1-Yurt Kiraları: Çamaşır makinası, buz dolabı, televizyonu ve hatta banyosu dahi olmayan, her türlü ikamet etme olanaklarından uzak yurtların kirasının %75 gibi büyük bir oranla arttırılması reddedildi. Sendika (I.G. Bergbau) kiraların arttırılmasını savunuyordu.

2-Lehrling (Çırak öğrenciler) durumu: Ortaokul mezuniyetlerinden hemen sonra, mühendislik yaptırılacağı gerekçesiyle getirtilen Lehrlingler, bir ay önce yaptıkları imtihanla diplomalı işçi oldular. Tahsil ümidiyle gelen Lehrlinglerin Türkiye'deki yakınları hala evlatlarını mühendislik okuyor sanıyorlar

3-İşçilerimizin Ücretlerinde Yapılan Haksızlıklar: Bu konu oldukça uzun süre tartışıldı. İşçilerimizin gerçekleri öğrendiklerini, artık eskisi uyutamıyacağını anlayan patron toplantıyı terketti.

Konular görüşülürken dikkat çeken en önemli şey, sendikanın patronla birlik olması ve tercümanların patronlar koltuğun - da yer alması oldu. Bu durum zaten önceleri işçilerimiz tarafından biliniyordu. Bir defada toplantı esnasında çıplak gözlerle görülmüş olması onlara karşı takınacağımız tavır açısından yarar getirdi.

Toplantı tarihinden on gün sonra praktikant arkadaşımız patron tarafından işten atıldı. Patron gözdağı vermek sevoasındaysa yanılıyor. Bu durum bizleri korkutmadı. Bilakis hepimiz anladık ki; böyle gelmiş ama böyle GITMEYECEK...

BAD HOMBURG IŞÇI DERNEĞI KONGRESİ

Geçtiğimiz Temmuz ayı içinde Bad Homburg işçi derneğinin kongresini izlemek fırsatını bulduk.

Son senelerde Almanya'daki işçilerimizi Konsolos beylerin kontrolundaki derneklerde örgütleyerek onları ve özellikle dövizlerini kontrol altına almak adet oldu. Bu çabanın güzel bir örneğini de izlediğimiz kongrede gördük. Usule göre, kongre Divanına örgüt üyesi bir işçinin seçilmesi gerekirken, işçi ateşeliğinden bir zat-ı şerif Divan başkanı oluverdi. Bir işçi arkadaş Almanya'daki sorunlarımıza oldukça gerçekçi bir açıdan değinmeye başlayınca, sayın başkan derhal duruma müdahale edip konuşmayı kesti. Arkasından söz verdiği kişi ise bir dernek üyesi değil, bankasının reklâmını yapmaya gelmiş, "Akbank" temsilcisi idi. Adam tam 15 dakika, akbankın reklâmını yaptı. (Dövizlerimizi Akbank çekleri ile gönderirsek daha süratli gidermiş)

Ya öğretmen, ya çocuk bahçesi, ya gurbet ellerdeki ailelerimizin durumu, ya geleneğimiz göreneğimiz ve hatta namusumuz?

Devamı Son Sayfada

ülkemizden
olaylar.... gerçekler

patronlar, sayfiyede güneşte işçiler, fabrikada ateşte yanarken...

Geçenlerde bir gözlük fabrikasında 8 İşçi daha yanarak öldü. Sözü geçen is yerinde. evvelce bir kaç yangın daha olmuş. İşveren, iş emniyeti olmıyan fabrikasında, yangına karsı, kanuni mecburiyeti olan tedbirlerin hiçbirini almamıştır. İlgililerde, "Olay hakkında derhal soruşturmaya başlanmıştır" demişler.

Böyle bayat hikayelere artık karnımız tok.Daha önceki yangın olayları karşısında harekete geçmeyip, gerekli iş emniyeti şartlarına haiz olmıyan, bu iş yeri hakkında, gerekli tedbirleri almıyan o ilgililerin, iş işten geçtikten sonraki bu zoraki soruşturmalarının sonunda, sorumluluğu her zamanki gibi kazada ölen işçilerden birisine yıkacakları ortada.

İnsan ister istemez düşünmeden edemiyor.Söz konusu haklı isteklerini elde edemiyen işçilerin, patrona karşı direnişi olsaydı, İşçinin haklarını aramakta, çıkarlarını korumakta bu denli vurdum duymaz olan O İLGİLİLER, nasıl bir ateş kesilirler ve işçinin üzerine tabur tabur jandarma polis yollarlardı.Patronun kıymetli malına en ufak bir zarar gelmemesi için, nasıl gözlerini dört açarlardı.Hele en küçük bir olay doğsun, nasıl işçinin üzerine askeri polisi salıp, cümlesini dipçikten, coptan geçirirlerdi.

Birde meselenin öbür yanı var: Siz hiç iş kazasında ölen İsveren duydunuzmu? Ya da kolunu makinaya, elini tornaya, ayağını dişliye kaptırmış, sakat kalmış işveren? Ciğerleri işyerindeki tozlardan hastalanmış, midesi zehirli gazlardan ülser olmuş, kulakları motor gürültüsünden ağırlaşmış işveren gördünüzmü?

Siz hiç işverenlerin beşinin, onunun, ellisinin, yüzünün birden çöken maden ocağının altında kalarak öldüğünü, ya da fabrikadaki yangında yanarak can verdiğini gördünüzmü?

Toplum kesimleri arasındaki derin farklılaşma, büyük ayrılıklar, ölümde bile eşitliği bozuyor. İşçi iş şartları gereği, en acı biçimlerde ölürken, veya en azından hastalanır, sakat kalırken, işveren eceliyle ölüyor. İşçinin eceli bile işverenin, daha doğrusu sermaye kesiminin elinde. Ecel bile, bakıyorsunuz, Kapitalist düzenin kanunlarına uyuveriyor.

SINIFLI BİR TOPLUMDA, ECEL BİLE SINIFSAL...

"DEVLET'İN KİMİN ELİNDE OLDUGUNU BILIYORUZ"

Konya'nın Seydisehir ilçesine bğlı MORTAŞ Boksit maden işletmesinde, isçilerin 20 günden beri yürüttüğü grevi, işverenler mahkeme kararıyla durdurdular. Mahkemenin işverenden yana çıkması üzerinede, işçiler greve devam etmek istemişler, işletmenin etrafını sarmışlar, içeriye girmek istiyenleri sokmamışlardır. Konya'dan gelen Toplum polisi ve güvenlik kuvvetleri, grevci işçilere engel olmak isteyince olaylar çıkmıştır. 21 işçi ve sendikacı tutuklanarak, greve son verilmiştir. Olaydan sonra işçiler, "Artık Devlet'in, mahkemeleri, polisi ve güvenlik kuvvetleriyle işverenden yana olduklarını anladık. Bu mücadelede çok şeyler öğrendik. Bu düzende işçilerden yana olan, gine işçinin kendisinden başkası değildir." demişlerdir.

TEKELCİ SERMAYE VE ESNAFIN GELECEĞİ

Esnaf ve Zanaatkârlar derneği başkanı Hüsamettin Tiyenşan, Konya'da verdiği demeçte, esnafların kooperatifleşerek, büyük mağazalar kurması gerektiğini aksi taktirde yok olacaklarını belirtti. Türkiye'de esnafların oluşturduğu tabanın, 3,5 milyonu bulduğunu, ancak; Türkiye'de dağıtılan, 46 milyar krediden ancak 1 milyar alabildiklerini, geri kalan 45 milyarın ise "TEKELCİ BÜYÜK SERMAYE" sahiplerine verildiğini açıkladı.

İŞVERENLER HÜKÜMETE MUHTIRA VERDİLER

Geçenlerde Egeli Sanayiciler Başbakanlarına bir muhtıra vererek aşağıdaki isteklerinin bir an önce yerine getirilmesini istediler.

1 - Ülkede 1.5 Milyon sigortalı işçiye karşılık bir o kadarda işsiz vardır. Bu nedenle kıdem tazminatı ödenmesinde hem işçi hemde işveren zarar görmektedir.

2 - İşçilerin işverenlere karşı meydana getirdiği yasa dışı fiileri önlemek için yeni ceza tedbirleri getirilmesi asgari bir ihtiyaçtır.

3 - Karşılıklı ilişkilerin bozulmasında, herşeyden yatırımlar olumsuz etkilenecek ve bundanda zarar gören yine işçi kesimi olacaktır.

Bizde cevabımızı verelim:

İşçinin kıdem zammı, yani azıcık fazla ücret almasından, gene işçinin zarar gördüğünü söyleyebilen Sahtekârlar; sizlerle "Karşılıklı İlişkilerimiz" hiç düzelmediki bozulsun.

Bu gidişin sonunda hangi sınıfın zararlı çıkacağını, zamanı gelince göreceğiz. Ceza tedbirlerinizin çıkmışı da, çıkacağı da bizlerin yani İŞÇI Sınıfının KURTULUŞUNU ÖNLEYEMEZ...

HERŞEYE RAĞMEN İŞÇİYİZ GÜÇLÜYÜZ

Karadeniz Bakır işletmeleri, Samsun bakır izabe tesislerinde 550 işçi, işverenin, sözleşmeyle alınmış bağzı sosyal hakları vermeye yanaşmaması üzerine, oturma grevine başlamışlardır. Bunun üzerine Samsun ve Tekeli'den gelen jandarma birlikleri fabrikayı sarmışlardır. Akşam üzeri Karadeniz bölgesi Metal iş sendikası başkanı Nazım Yula göz altına alınarak, merkez ilçe, jandarma komutanlığına götürülmüş ve kimseyle görüştürülmemiştir. Buna rağmen, işçiler grevde kararlılık gösterince, sendika başkanı ertesi akşam serbest bırakılmıştır.

DOGU'DAKI INSANLARIN KADERİ

Mardin ve çevresinde kuraklık devam ediyor. 50 bin'in üzerinde insan kuraklıktan zarar görmektedir. Içecek su sıkıntısının başladığı yerlerde halk, başka bölgelere göç etmektedir. Kesom suyunun kurumasıyla Bingölde susuz kalmıştır. Siirt ve köylerine su çekmek üzere gönderilen iki tanker, fazla benzin yakmaları ve rampalarda araba motorlarının çekmemeleri nedeniyle kullanılamamaktadır.

İŞÇİLERİN DÜNYASI DÜNYA İŞÇİLERİ

ŞİLİ'DE HALK VE ORDU KARŞI DEVRİMCİ DARBEYİ BASTIRDI

Geçtiğimiz günlerde Amerikan sirketlerinin ve Patronların kışkırttığı bir grup Ordu birliği Şili'nin devrimci devlet başkanı Allende'ye karşı bir darbe düzenlemişlerdir.Bunun üzerine Allende radyodan halka çağrı yapmıştır.Harekete geçen İŞÇİ sınıfı ve diğer halk bütün fabrikaları ve önemli merkezleri ele geçirmişlerdir.Devrimci hükümete sadık ordu birlikleride harekete geçmiş ve isyan hareketi kısa bir sürede bastırılmıştır.İsyan bastırıldıktan sonra, tertipçiler, Amerikan ve diğer Amerikan yanlısı devletlerin elçiliklerine sığınarak paçayı kurtarmaya çalışmıştır.Karşı devrimci darbe hareketini protesto için Şili başkenti Santiago sokaklarını dolduran milyonu aşkın kalabalık Allende lehine gösteriler yapmıştır.

URUGUAY'DA İŞÇİLER VE HALK, DİKTATÖRLÜĞE KARŞI DİRENİYOR

Uruguay'da Devlet başkanı Bordaberry'nin. Parlementoyu lağvetmesi üzerine, halk diktatörlüğe karşı direnişe geçmiştir. Başkent sokaklarında 50 bin kişi yürüyüşe geçerek kararı protesto etmiştir. Gösteri sırasında Polis ve Ordu birlikleri, halk üzerine ateş açarak Mitingi dağıtmak istemişlersede başaramamışlardır. Ölü sayısı üç olarak açıklanmıştır.

"İşçilerin Milli Konvansiyonu" (İMK) ülkede genel grev kararı almıştır. Bunun üzerine Diktatör, bütün sendikacıların tutuklanmasını, İMK'nın ve işçi lokallerinin kapatılmasını emretmiştir.İşçiler işgâl ettikleri fabrikalarda Polis ve Ordu birlikleri tarafından çıkarılmaya başlanmış ve birçok işçi tutuklanmıştır. Bunlara rağmen genel grev bütün ülkeye yayılmış ve bir süre sonra işçiler fabrikaları tekrar işgâl etmeye başlamışlardır. Diktatör, bütün baskı ve tehditlerine rağmen,işçilerin ve halkın mücadelesini önleyememiştir. Devlet başkanını destekleyen Ordunun bazı birliklerde işçilerden yana geçmiştir. Fakat bütün bu güçlü direnişe rağmen, mücadeleyi yöneten iktidarı ele geçirmeye yönelmişbir siyasi teşkilât olmadığı için, halk kitleleri kesin başarı elde edememektedir.

AFRİKA'NIN ÇİLESİ

Dünya yardım teşkilâtı başkanı'nın ifadesine göre, bu yılın Ekim ayına kadar, Orta ve Batı Afrika ülkelerine gerekli yardım yapılmadığı takdirde, en az 10 Milyon insanın açlıktan öleceği tahmin edilmektedir.

Birçok zamandanberi gazeteler Afrika'nın bazı bölgelerinde çok feci bir kuraklığın devam etmekte olduğunu haber vermekteydiler. Birçokları, hüküm süren kuraklığın bir "Tabiat cilvesi" olduğunu ileriye sürmüşlerdir. Diğer taraftan en ünlü bilim adamları, kuraklık felâketinin bir tabiat cilvesi olmadığını söylemişlerdir. Sözlerine devamla, Batılı Ülkelerin, yoksul Afrika ülkelerini sömürdüklerini, ve tüm tabii kayneklarını kuruttuklarını ilâve etmişlerdir.

Afrika'nın açlık tehlikesiyle karşı karşıya kalmış mazlum ülkelerine yardım için kurulmuş bir Alman teşkilâtı, yayınyadığı bir bildiride: "Şimdiki kuraklık felâketinin asıl nedeni, eski sömürgeci devletlerin yerini almış olan uluslararası tekellerin, o ülkelerin insanlarını ve tabii kaynaklarını amansızca ezerek sömürmesidir. Şayet o ülkelere yapılan "Kalkınma yardımı" Batılı ülkelerin kendi çıkarları için değilde Afrika ülkelerinin kalkınması için kullanılsaydı, bugün Afrika ülkeleri böyle bir felâketle karşılaşmazlardı." denmektedir.

SIKIYÖNETİM . ZULÜM . TERÖR

SIKIYÖNETIM KIMLER IÇIN ?

Yurdumuzda 26 Nisan I97I' den beri Sıkıyönetim devam etmektedir. 23 Nisan I97I 'de devrin başbakanı Nihat Erim "Kafalarına balyoz gibi ineceğiz" derken, devrimcileri kastediyordu. Neden önce onların boyunları vurulacaktı? Çünkü onlar yanlışı doğrusu, günahı sevabıyla, halkı, sömürü, baskı ve talan düzenine karşı uyarmaya ve teşkilatlamaya çalışıyorlardı. Yani halkın, bu zulüm düzenine tepkisine yön vermek ve halkın sermaye sınıfı ile mücadelesinde ona yol göstermek için çalışıyor, hiçbirşey beklemeksizin gençliklerini ve geleceklerini de ortaya koyarak öne atılıyorlardı. O halde önce onların başına inilecekti. Çünkü sıkıyönetim gerçekte halkın sermaye sınıfına karşı mücadelesini kırmak için ilan edilmişti. Elbette bu yolda karşısına çıkanları kıracak ve kıyacaktı. Bugün de bu kırım ve bu kıyım sürmektedir. Çoğu kez basına bile yansımayan davalarda binlerce kişi sessiz sedasız ağır cezalara çarptırılmaktadır. Kimlerdir onlar: Grev yapan, hakkını aramak için teşkilatlanan işçiler, topraktaki sefilliğinden kurtulmak isteyenköylüler, isçiye köylüye arka çıkan gençler, halktan yana yazıp çizen, kitap yayınlayan, çeviren aydınlar, gazeteciler... Türkiye'de yaşayan işçi-işsiz, köylü-köysüz, evsiz barksız, kafası azıcık düşünen herkes, yarın beni de içeri alırlar mı diye tedirgin yaşamaktadır.

Öte yandan içeri alınan herkese insanlık dışı işkenceler yapılmaktadır. Bunların çoğu günlük basina yansımıyor. Bir yıldır faaliyet gösteren, kim oldukları, nerede bulundukları bilinmeyen(cünkü tüm sanıklar gözleri bağlı götürülüp getiriliyorlar), fakat varlığını artık herkesin kabul ettiği Kontr-Gerilla adlı bir örgüt güpegündüz adam kaçırarak, işken ve daha sonra bu insanları sıkıyönetim mahkemelerine sevkederek yeni yeni davalar açtırmaktadır.

Aşağıda Sıkıyönetim mahkemelerindeki davalarla ilgili son haberlerle, bu davalardaki sanıklara yapılan insanlık dışı işkenceleri sanıkların kendi ağızlarından okuyacaksınız.

MAHKEMELER :

ANKARA

●- Askeri Yargıtay Daireler kurulu, Anayasa mahkemesine kapattırılan TİP yöneticilerine, Ankara 3 No. lu Sıkıyönetim mahkemesinin verdiği kararı onaylamıştır. Buna göre 5 kişi15 yıl, 2 kişi 12 yıl 6 ay, 1 kişi 8 yıl, ve 4 kişinin 6 yıl 10 aylık hapis cezaları kesinleşmiş bulunmaktadır. TİP yöneticileri yakında, başka şehirdeki sivil cezaevlerine nakledileceklerdir. Bazı mahkûmlar 12 Mart'tan önce yapılan "Faşizme hayır" Kampanyasından dolayı da ayrıca yargılanmaktadır.

●- Vahap Erdoğdu ve 32 arkadaşı ile ilgili davanın duruşmalarına devam edilmiş ve mahkeme "Tahkikatın genişletilmesi" kararı almıştır. Avukatlar, Dava dosyasında, senıkların ağır işkenceler altında alınan ifadelerinden başka bir delil veya tanık olmadığını belirtmişlerdir. Vahap Erdoğdu, Aydınlık dergisinde yayınlanan bir yazısından dolayı 7.5 yıllık hapis cezası almış ve bu ceza kesinleşmiştir. Halen gine çeşitli yazılarından dolayı 16.5 yıllık cezasıda Yargıtaydadır.

●- Faşist terör ve baskıya karşı bildiri dağıttıkları için 3 Üniversite öğrencisi, 3 No. lu mahkemede 9 ar ay hapis cezasına mahkum edildiler.

●- Ankara Kurtuluş Lisesi öğretmenlerinden ikisi, tekrar gözaltına alınarak tutuklandılar, ve mahkemeleri başladı. Genelkurmay

okuldan öğrençi ve öğretmenlerde tanık olarak dinlenmişlerdir. Bu tanıklar, "Bu iki öğretmenin çok çalışkan olduklarını, ancak bu öğretmenlerin öğrencilerle, öğrenci velileriyle, okul işleri ile çok fazla ilgilendiklerini, bu yüzden onların solcu olduklarını anladıklarını" belirttiler.

●- D.T.C.F. davası diye bilinen, öğrencileri düzene karşı isyana teşvik ettikleri iddiasıyla yargılanan 15 öğretim üyesi ve öğrenci hakkında, 3 No.lu askeri mahkemede bakılan dava devam etti Tanık olarak Ülkü Ocaklarına bağlı "Komandolar" dinlenmiştir.

●- Yayın evi sahibi ve Çevirmen Muzaffer Erdost, çevirdiği 3 sol kitaptan dolayı 22.5 yıl ağır hapis cezasına mahkum edildi ve bu ceza Aşkeri Yargıtayca onaylanarak kesinleşti. Ayrıca 9 yıllık sürgün cezasıda kesinleşen Erdost'un halen iki kitap çevirmekten dolayı aldığı 15 yıllık cezada yargıtaydadır.

Yılmaz Güney'in de dahil olduğu 256 sanıklı dava duruşmasında sanıklar

İSTANBUL

●- 256 kişiyi kapsayan Türkiye Halk Kurtuluş Partisi ve Cephesi (THKP-C) diye adlandırılan davanın duruşmalarına 3 No.lu Askeri mahkemede devam edildi. Sanıklardan 105 'i Subay, 4'ü Astsubay, 41'i öğrenci, 16'sı öğretmen, ve geri kalan 100'ü de işçi, köylü, zanaatkar ve sanatçıdır. Bu ay içinde sorgulara devam edilmiş ve ifade veren sanıkların hemen hepsi, Kontr-Gerilla örgütünde ağır işkenceler altında verdikleri ifadeleri reddetmişlerdir.

Bu arada sinema artisti Yılmaz Güney'indesorgusu yapılmıştır.Güney, Dev.Genç. ve Ulaş Bardakçı'ya para yardımı yaptığını, ancak herhangi bir gizli örgüte üye olmadığını belirtmiştir. Olayların nasıl geçtiğini anlatan Y.Güney, "Yaptıklarımla övünmüyorum ama pişman da değilim. Çünkü yetişmem ve karakterim gereği, o günün şartlarında başka türlü davranmama imkan yoktu." demiştir. Bu davada 10 kişi hakkında idam cezası istenmektedir.

-- Bu davanın sanıklarından olan 27 yaşındaki mimar Hatice Alankuş,geçen hafta cezaevinde hastalanarak ölmüştür.Ceza ve Tutukevlerinde can güvenliklerinin bulunmadığını söyleyen sanıklar bu durumu protesto etmek isteyince mahkemede olaylar çıkmıştır.Sanıklar hep bir ağızdan "arkadaşımızı öldürdünüz katiller"diye bağırmışlardır.Öte yandan mimarlar odası bir bildiri yayınlayarak gerçek ölüm sebebinin açıklanmasını ve cezaevlerinde can güvenliğinin sağlanmasını istemiştir.Hatice Alankuş'un aynı davadan tutuklu bulunan kocasının cenaze törenine katılmasına izin verilmemiştir.Tören,çok kalabalık olmuş ve çok sayıda çelenk gönderilmiştir.

-- Yine bu davada avukat olarak bulunan,İstanbul Barosunun değerli avukatlarından Faik Muzaffer Amaç,"Dava Askerî Yargıtayda"adlı kitabından dolayı 9 Ay hapse mahkûm olmuştur.6o yaşında olan Amaç 2 No.lu Sıkıyönetim Mahkemesinin bu kararından sonra tutuklanarak cezaevine gönderilmiştir.

●- 3 No.lu mahkemede, Talat Turan ve 53 arkadaşını kapsayan "Bomba olayları" adlı davaya devam edildi. Sanıklardan 13 tanesi için idam cezası bu davada sorgular yapılıyor. Em.Kur.Yb. Talat Turan ve Numan Esin, "Kontr-Gerilla örgütünde işkence gördüklerini, bu nedenle ilk ifadelerini kabul etmediklerini" bildirdiler. Ajan olarak nitelendirilen iki sanık ifadelerinde, Savcının iddianamesini doğrular, diğer sanıkları suçlar bir şekilde ifade vermişlerdir.

●- 2 No.lu Askeri mahkemede, 5 öğretmen ve 7 lise öğrencisini kapsıyan "Bolu Dev.Lis." davasına devam edildi. Gizli örgüt kurma

suçundan yargılanan sanıklar iddiaları reddetmişlerdir. Tanık olarak dinlenen bir öğretmen,"öğrencilerle samimi olmalarından, okul bahçelerinde, yollarda beraber görünmelerinden solcu olduklarını "anladım" demiştir.

●- Geçtiğimiz ay içinde, 27 Mayıs önderlerinden Cemal Madanoğlu ve 25 arkadaşı hakkındaki davanın duruşmalarına devam edildi. Madanoğlu ve arkadaşları hakkında 8-15 yıl arasında ağır hapis cezaları istenmektedir. Avukatlar, MİT Ajanı Mahir Kaynak tarafından tesbit edildiği iddia edilen Teyp bantlarının, bilimsel raporlara göre delil olamıyacağını, bu nedenle dinlenmesine gerek olmadığını belirtmişlerdir. Askeri Savcı ise,"Madanoğlunun önderliğini yaptığı 1960 ihtilalinden sonra kurulan, Yüksek Adalet Divanında,"Topkapı olayları incelenirken Teyp bantları delil olarak kullanılmıştı.Bu nedenle şimdi de kullanılmasını taleb ediyoruz" demiştir. Mahkeme verdiği kararda, bu konuda bantlar dinlenildikten sonra kesin karar verileceğini belirtmiştir.

●- Dr.Hikmet Kıvılcımlı'nın görüşlerine uygun çalışma yapmaktan sanık 5 kişi hakkında, yeni bir "İşçi davası" başlamıştır. Gizli bir örgüt kurmak suçundan yargılanan sanıklara 8-15 yıl arasında hapis cezaları istemişlerdir.Sorgusu yapılan S.Özkol, "Askeri Hakimlerin, siyasi davalara bakacak yetenekte olamıyacaklarını" belirtmiştir. Ayrıca, iddianamedeki Kıvılcımlı ile ilgili bölüme de cevap veren Özkol,"Kıvılcımlı Türkiye Devrimci hareketinin sayılı düşünce ve eylem adamlarından biridir. Dün olduğu gibi bugünde bana ve birçok Devrimciye yol göstermektedir" demiştir.

●- ANT Dergisi Yazı işleri müdürünün 1968 yılındaki bir açık oturumdaki konuşmasında,"Komünizm propagandası" yaptığı gerekçesiyle verilen 6 yıl 3 aylık ağır hapis cezası yargıtayca onaylanarak kesinleşmiştir.

ADANA

●- Mustafa Aksungur ve 33 arkadaşı ile ilgili "Kıvılcımlı" davasına devam edildi. Davalar sırasında tanıklardan biri, Poliste baskı altında alınan ifadesini kabul etmemiştir. Duruşma hakimi tanığa baskı yaparak, polisteki ifadesini kabul ettirmek istemiş, tanık kabul etmeyincede tutuklayarak hapse atmıştır. Sanıklar işkence altında imzalattırılan ifadelerini kabul etmemişlerdir.

İŞKENCELER :

Şener SADİ-Avukat-256 Sanıklı Dava Sanığı:

" Öğleden sonra koridorda sesler duydum.MİT mensupları gelmişti.Kapı açılır açılmaz beş kişi üzerime atıldı ve elbiselerimi yırtarak çıkardılar.Tamamen soyulunca,demir çubuklar,cop ve tahta sopalarla vurmaya başladılar.Daha sonra birisi soba için kullanılan ocak demirini makadıma sokmaya çalıştı.Acısını hissedince istediğini yaptığını anladım.Acı dayanılacak gibi değildi ve ben bayıldım.Bir ay sonra bile orda açılan yaradan hala kan geliyordu.

İşkenceyle devam eden bu bir haftanın sonunda hala nasıl hayatta kalabildiğimi bilmiyorum.Dayak hiç durmadan devam etti.Bütün vücudum morarmıştı.Kan tükürüyordum.Ve makadımdan devamlı kan geliyordu.Kaburga kemiklerimden ikisi kırılmıştı ve ayağımdaki bazı kemikler dışarıdan görülebiliyordu.Ayak bileklerim yaralarla kaplıydı ve bütün hayatımca taşıyacağım izler kalmıştı."

Murat BELGE-İst.Üniversitesi Öğretim Üyesi (256sanıklı dava)

"19 Martta arandığımı duyunca polise gidip kendim teslim oldum.Kadıköy Emniyetinden alınarak bir araca bindirildim. Burada ellerim ve gözlerim bağlandı.Sonra bilinmeyen yerde bir binaya götürüldüm.Burada da elbiselerimi tamamen çıkarıp kirli ve kanlı pijamalar giydirdiler.Gözlerimdeki bağ çözüldükten sonra beni getirenler çıktılar ve sadece iki sivil şahıs kaldı.İkisi de ordu mensubu olduklarını söylediler.Kendisinin albay olduğunu belirten adam anlatmaya başladı:

"Öncenerede bulunduğunu söyleyeyim.Burası Türk Genel Kurmayının Kontr-Gerilla üssüdür.Bütün odalar arkadaşlarınla doludur.Bir savaş esiri olduğunu hatırdan çıkarma.Anayasayı ve kanunları unut

Devamı Son Sayfada

asla taşımayan,hatta bizlerin sırtından türlü yollarla kazanç elde eden bu kişilerin orada bulunmasıyla bir danışıklı döğüş ortamı yaratılacaktı.Bu oyun, toplantıya katılmayı başaran ilerici ve uyanık işçi kardeşlerimizin varlığıyla bozuldu.Bakan beklemediği sorularla karşılaştı ve çok zor duruma düştü.Gerek Almanya'da ve gerekse Türkiye'de işçi sınıfına ve tüm halkımıza karşı yürütülen baskı ve zulümlerle ilgili olarak öne sürülen sorulara ve ithamlara sorumlu hükümetin bir bakanı olarak hiçbir cevap veremedi.

Bakan ERDEM - Cevabını aldı...

Yine işçi kardeşlerimizden birinin:"Bütün değerleri yaratan biz işçileriz." diye başlayıp , "Yaşasın Işçi Sınıfı" diye biten konuşmasına,demagojiye başvurarak "Yaşasın Türkiye Demokratik Cumhuriyeti" diye karşılık vermeye çalıştı.Sanki iki yıldır bütün bu olup bitenlerden sonra hala Türkiye'de demokrasi varmış gibi.

Bütün bu işler olup biterken bakan ve hempaları bir başka oyunu tezgahlıyordu.Toplantının yapıldığı öğle saatlerinde kimliği bilinmeyen bir şahıs bozuk bir Almancayla polise telefon edip,bakanın öldürüleceğini ihbar ediyordu. Bu ihbarı kimler neden yapmıştı?

YALAN FURYASI

Bu ihbarın nedenini daha sonra bakanın davranışlarındaki "suçluların telaşında"bulmak mümkün oldu.Ihbarı yapanlar saklandıkları yerde sipsivri ortadaydı.Açıkcası bakan ihbarı yaptıran kişinin ta kendisiydi.Ali Nailî Erdem, Almanya'da,yalnız iktidarın adamı üç kağıtçı exportçuların bulunmadığını,işçilerin büyük bir kısmının hükümetin işçi siyasetine karşı olduğunu ve Almanya'da da pek çok ilerici,yurtsever işçi ve işçi dostları bulunduğunu çok iyi biliyordu.

Türkiye'deki yurtsever işçi ve işçi dostlarını kendi polisi ve diğer güvenlik kuvvetleriyle zincire vurup hapislere gönderen ve susturan hükümetin bakanı Almanya'daki ilericilere dişini geçiremeyince ,onların üzerine de Alman polisini saldırtmanın hesabını yapıyordu.Bu ihbar senaryosu bu saldırıyı mümkün kılmak için bulunmuş bir yoldu.Ihbarın hemen ardından bakan ,makamının ciddiyetiyle bağdaşmıyacak ölçüdeki sunturlu yalanları bizzat söylemekten çekinmedi.Gerek Köln radyosuna ve gerekse Anadolu Ajansı ile basına verdiği beyanatlarda;ihtilalci bir örgütün kendisini öldürmek istediğini,Alman polisinden gezisine devam için garanti istediğini,polisin bu garantiyi veremediğini onun için yurda dönmek zorunda kaldığını iddia ediyordu.Hesabınca, Alman polisi ,bir Türk bakanını koruyamamanın ayıbını örtmek için uyanık ve ilerici Türk işçilere karşı harekete geçecekti.Yalancının mumu yatsıya kadar da yanmadı. Frankfurt polisi 3 Ağustos tarihinde basına yaptığı resmî açıklamada ,bakanın yalan söylediğini belirtti.Polise göre bakan böyle bir teminat istememişti.Ve polis, hiçbir zaman bakana ülkesine dönmesini öğütlememişti.Ayrıca bakanın iddia ettiği gibi ,Frakfurt toplantısında hiçbirkişi ya da grup olay çıkarmamış,duvarlara şu veya bu şekilde yazılar yazılmamıştı.

Öte yandan toplantıya resmen davetli olarak katılan Bod Homburg Işçi Cemiyeti yöneticileri de"toplantı da hiçbir olayın olmadığını, sadece birkaç işçinin bakana akıllıca sorular sorduğunu,bakanın bunlara cevap veremediğini,Ali Nailî Erdem'in toplantıdan sonra ki davranışlarını manasız bulduklarını" açıklamışlardır.

Böylece bakanın Frankfurt toplantısında,yurtsever işçilerin haklı ithamları karşısındaki yenilgisini kapatmak için"komünistler o toplantıda olay çıkardı.Bunlar kiralık katillerdi "şeklindeki yalan ve iftirası da açığa çıkıyordu. Bakan aklısıra birtaşla birkaçkuş birden vurmak istemişti.Sonunda bütün taşlar birer birer kendi başına düştü.

Işçi düşmanı Talû Hükümetinin bakanı,dövizlerimizi kapmak ve ilericilere komplo düzenlemek için geldiği Almanya'dan böylece tersyüz geri döndü.Işçilerden,şahsının ve hükümetinin hakettiği cevabı da alarak...

ışçi sözlüğü

Öğrenelim Öğretelim

Sevgili okuyucularımız!
iltenimizin bu sütunlarında bilmiz gereken,fakat gereğince bilıediğimiz yerli veya yabancı ke.melerin ne anlama geldiğine dair ıklamalarda bulunacağız.
bilmemek ayıp değil,öğrenmemek ıptır" derler. Kelimelerin ne an la geldiğini bilmeden bir mese yi kavramak ve doğru değerlendir yapmak olanaksızdır. Şimdiki ğda her lisana çeşitli yabancı limeler zorunlu olarak girmekte r. Bizim Türkçe lisanımız zaten ler acısıdır. Eskiden padişahlar rsça-Arapça karışımı bir lisan ad ettiler adına "Osmanlıca" deler. Dedelerimiz,babalarımız o sanı konuştular,biz Cumhuriyet cukları öz Türkçe lisanı öğrenk,uzun müddet babalarımızla arazda anlaşmazlık oldu,şimdi çocuk rımız daha başka lisan öğreniyor r,onlar da bizimle gereğince anamıyacaklar. Elbet bizim Türkçe sanımızın arap saçına döndürülsi maksatlıdır.Ancak bu bizim ünkü konumuz değil.
Günlük yaşantımızın içinde,özelkle,çalışma ve para konularında adar anlamadığımız kelimeler var ,hepsi de önemli. Örneğin: Banka e alışverişi olanlar,gerek Türki de gerek burada anlamadıkları rçok kelimelerle karşılaşıyorlar Elbet Bankalarda ve bürolarda iş lerin anlayamıyacakları kelimele n konuşulması da maksatlıdır. Pa babası sermayedarlar bu işi çok saplı yapıyorlar. Yaptıkları soy nu işçilerden gizlemek için ayrı ve sadece kendilerinin anladıkrı lisan icad ettiler. Bunları eride ele alacağız. Şimdilik bu kelerde çok konuşulan ve bilmemiz reken bazı terimlerin açıklaması yapacağız.

ENTERNASYONAL

Bu kavram bizde "Uluslararası" olarak söylenir,Türkçeleştirilmiştir. Bu kavramın kullanıldığı yer,çok sayıda milletler tarafından meydana getirilen kuruluşlar veya eylemlerdir. Örneğin: Enternasyonal işçi birliği. Veya Enternasyonal güreş müsabakaları gibi.

SOLİDARİTÄT

Bu kavramın Türkçedeki tam karşılığı yoktur. En yakın anlamdaki kavram "d a y a n ı ş m a" dır.
En çok kullanıldığı yerler: Herhangi bir eylemi desteklemek,o eylemi doğru bulduğunu ve desteklediğini herhangi bir şekilde belirtmektir. Örneğin: Çalıştığınız fabrikada sendikanız veya tüm işçiler grev kararı aldılar ve grev başladı. Başka fabrikalardaki işçiler de yayınladıkları bildirilerle sizin grevinizi desteklediklerini bildirirlerse,veya kendi fabrikalarında sizin grevi desteklemek için sembolik grevlere geçerlerse,böylelikle sizin eyleminizi desteklediklerini ve sizinle dayanışma içerisinde olduklarını ifade etmiş olurlar ki, buna almancada "Solidarität" denir

ENTERNASYONALE SOLİDARİTÄT

Yukarıdaki kavramları öğrendikten sonra bunun anlamı kendiliğinden ortaya çıkıyor. "U l u s l a r - a r a s ı d a y a n ı ş m a ! "
Örneğin: İngiliz liman işçileri grev yapıyorlar,Türkiyedeki liman işçileri ingilteredeki liman işçilerinin mücadelesini desteklemek için,ingiltereye gidecek hiçbir gemiye yükleyip boşaltmıyorlar. Buna "İnternationale arbeitersolidarität denir.

İŞÇİYİZ HAKLIYIZ
İŞÇİYİZ GÜÇLÜYÜZ

İŞKENCELER (Baştarafı Dokuzuncuda)

Mahkemen başladıktan sonra da iste diğimiz an, seni tekrar buraya getirebiliriz. İstersek seni burada öldürebilir ve kaçarken vuruldu diye de ilan edebiliriz. Una göre." Bu konuşmadan sonra da işkenceye başladılar."

Ayşe Semra EKER - Öğrenci

" İşkenceyi yapanlardan Ümit Erdal adlı biri 'biz burada herkesi konuşturduk, seni mi konuşturamıyacağız' dedi. Sonra, kablo uçlarından birini parmağıma diğerini topuğuma bağlayıp vücuduma cereyan tatbik ettiler. Bu arada coplarla vurmaya da devam ediyorlardı. Bu arada parmağımdaki teli çıkarıp kulağıma bağladılar. Ve aniden çok yüksek voltajda cereyan tatbik ettiler. Bütün vücudum ve başım müthiş sarsılıyordu. Ön dişlerim kırılmaya başladı. Yüzüme ayna tutup ' halini gör, işte ağzından da kan gelmeye başladı, biraz sonra da hafızanı kaybedeceksin' dediler.

Ümit Erdal üzerime saldırdı. Yüzüstü düştüm. Arkama geçmiş, bir başkasının da yardımıyla makadıma copla tecavüze çalışıyordu. Ben mücadele etmeye çalışırken biraz sonra da kızlığını tahrip edeceğiz' diyordu. Daha sonra da, elektrik kablosunun bir ucunu ayak parmağıma, diğerini copa bağlayıp copla, tenasül uzvuma tecavüze çalıştılar. Ben direnince bir balta sapıyla vurmaya başladılar her tarafıma. Sonunda istediklerini yapmayı başardılar ve cereyan verdiler. O korkunç acıyla bayılmışım."

Daha sonra beni o işkence odasının dışına çıkardılar. Bileklerimden lastik kayışlarla bağlayıp duvardaki su borularına astılar. Yarı çıplak vaziyette böylece çarmıha gerilmiş gibi asılıyken çok sayıda adam coplarla vuruyordu. Tekrar bayılmışım."

(Baş tarafı üçüncüde)

Bunlardan bahsedenin sözü yarıda kesilir. Hemde konsolos beylerimiz ve de memurları tarafından. Hesap açık, buradaki patron ucuz emek, memleketteki patron ise Döviz bekler. Bunu artık iyi bilmeliyiz.

DEYİŞLER

BE HIRSIZ ADAM...

NEDİR ÇEKTİRDİĞİN ZULÜMLER BİZE.
ULAN MERHAMETSİZ BE KANSIZ ADAM.
DÖNMÜŞSÜN ŞEYTANA, TIPKI İBLİSE,
YÜZÜ SELAVATSIZ BE NURSUZ ADAM.

AYLIK VERİR YARISINI KESERSİN,
AĞZINDAN BURNUNDAN KAN OLSUN GELSİN
ÜÇ ÇOCUĞUM VARDIR, ONLAR NE YESİN
İMANSIZ, İNSAFSIZ BE HIRSIZ ADAM.

NEDİR GÖZÜN DOYMAZ AÇ KURTLAR GİBİ
SALDIRIRSIN BİZE KÖPEKLER GİBİ,
YÜZÜ KAŞARLAŞMIŞ AVRATLAR GİBİ,
EDEPSİZ HAYASIZ BE YÜZSÜZ ADAM.

ULAN APTALMIYIZ, BU KAÇINCI ASIR?
İŞÇİYİZ, İNSANIZ DEĞİLİZ ESİR,
ÇATLAMIŞ ELLERİM BAĞLAMIŞ NASIR,
KADİR KIYMET BİLMEZ BE KALPSİZ ADAM

GARİBİYİM KUVVET GÜCÜM EMEĞİM,
SENİN GİBİ HİSSİYATSIZ KÖPEĞİN,
SENİN MİLYONLARIN BENİM EMEĞİM,
UTANMAZ ARLANMAZ BE HIRSIZ ADAM.

Aşık GARİBİ

(Baştarafı Birincide)

Bunun üzerine patron, işçileri fabrikadan çıkartmıştır. İşçiler ise fabrikanın kapılarını tutarak sevkiyatı durdurmuşlar, şehirde yürüyüş yapmışlardır. Direniş yandaki fabrikaya da sirayet etmiştir

Üç gün süren mücadelenin sonunda ise, patron dize gelerek 40 pf. zam yapmayı kabul etmek zorunda kalmıştır.

Grevi, işçilerin bağlı olduğu "IG - Metal" sendikası desteklememiştir.